

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2019

Vydalo:
Sdružení Krajina
Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou
www.sdruzeníkrajina.cz, info@sdruzeníkrajina.cz
Zpracovali:
K. Marečková, D. Coufalová, T. Blažek
Grafické zpracování:
Vojtěch Jehlička

Obsah

Úvodník st. 2

Ve zkratce st. 2-3

Pozemkový spolek st. 4

Péče o louky st. 4-5

Obojživelníci a mravenci st. 6-7

Sázení stromů st. 7-8

Projekty 2019 st. 8-11

Jak běžel rok
ve Sdružení Krajina st. 12-24

Nepřehlédněte st. 24-25

Finanční zpráva st. 26-28

Poděkování st. 29

Úvodník

Milí přátelé, vážení čtenáři,

lámu si hlavu co napsat na úvod materiálu, který by měl popsat nebo shrnout dění ve Sdružení Krajina v roce 2019. Poslední roky jsou si vlastně celkem podobné, daří se nám kosit louky, budovat tůně, sázet stromy, obnovovat zanedbaná místa. Pokud si najdeme dobrý mechanismus jak se vyrovnat s běžným pracovním stresem, stále méně odhadnutelným počínáním veřejné správy a celkově narůstajícím shonem a zmatkem okolo, dalo by se říct, že ve Sdružení žijeme celkem poklidným životem. Věci jsou zaběhané, není potřeba nic měnit, o čem tedy psát?

Pokud by to tak bylo docela, bylo by něco špatně. Zastaví-li se vývoj, začne se vytrácet život. Proto každý rok zkusíme něco nového. V uplynulém roce jsme se s Milanem Daďourkem pustili do pastvy našich luk. Ovce se pásly na louce ve Vříšti, na Podlesí a na Křížánkách. Výsledek byl dobrý, proto bychom rádi v dalších letech pastvu rozšířili i na další místa. Půjde-li vše dobře, mohlo by dojít i na koně. Ve spolupráci se Správou CHKO a společností Agrostis jsme se také pustili do přípravy osiva regionální luční směsi, v budoucnu využitelné k zatravnění v oblasti Žďárských vrchů. Navázali jsme také spolupráci s městem Žďár nad Sázavou, které připravuje různé projekty směřující k revitalizaci krajiny okolo Žďáru, ale i přímo ve městě. Připravujeme například projekt přírodní učebny Škodův rybník, který se nachází nedaleko centra města. Do našeho týmu přibyla nová kolegyně Darča Coufalová, která vás mimo jiné pravidelně zdraví a informuje prostřednictvím newsletterů

Jak vidíte, žijeme, co se do nás vejde. A o tom dalším se už dočtete dál.

Příjemné čtení přeje Tomáš Blažek.

Ve zkratce

Sdružení Krajina

Sdružení Krajina je nezávislý dobrovolný spolek ve smyslu občanského zákoníku, IČ: 265 25 771. Je zapsáno ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, a to pod spisovou značkou LB498.

Založeno: 1997, pod názvem Sdružení Krajina pracuje od roku 2001.

Poslání dle stanov: Aktivní činnost ve prospěch ochrany přírody a životního prostředí.

Struktura organizace:

Nejvyšším orgánem je sněm všech řádných členů, který volí radu. Rada dohlíží na běžný chod organizace a jmenuje ředitele odpovědného za odbornou činnost, zaměstnance a realizaci projektů.

V roce 2019 mělo Sdružení Krajina 86 členů (26 řádných – z toho zároveň 1 čestný – a 60 běžných).

Zaměstnanci v roce 2019:

Kateřina Marečková – ředitelka, granty, louky.
Dagmar Papáčeková – projektová pracovnice, pozemky – od dubna na mateřské dovolené.
Darina Coufalová – pozemky, louky, PR (od února 2019).
Brigádníci (18, přepočteno 0,65 úvazku).
Celkem 3,65 přepočtených úvazků + dobrovolníci (min. 150 osob).

Statutární zástupci:

Ředitelka Ing. Kateřina Marečková (statutární orgán, jedná samostatně jménem Sdružení).
Předsedkyně Mgr. Jaroslava Šmídková.

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz, <http://www.sduzenikrajina.cz>, FB Sdružení Krajina.
Tel. 775 239 691 (ředitelka).
Kancelář: Počátky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Sdružení Krajina je přidruženým členem Sítě ekologických poraden STEP, členem Oborové platformy Zeleného kruhu a členem Koordinačního uskupení NNO Vysočiny (KOUS Vysočina).

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Pobočka Sdružení Krajina založena 9. 6. 2005 za účelem ekovýchovné a osvětové činnosti pro školy a veřejnost. Od 1. 1. 2014 je SEV Krajinka zapsána jako pobočný spolek Sdružení Krajina u Krajského soudu v Brně.

Statutární zástupce:

Tajemník Ing. Tomáš Blažek.

Zaměstnanci v roce 2019:

T. Blažek – péče o louky, administrativa (1,0 úvazku).
J. Novotný – péče o louky, zvířata (1,0 úvazku).
Brigádníci (16, přepočteno 0,65 úvazku).

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz, <http://www.sduzenikrajina.cz>,
FB Sdružení Krajina.
Tel. 777 045 586 (tajemník).
Kancelář: Počátky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek Sdružení Krajina má za cíl chránit a pečovat o přírodně cenné pozemky. Snažíme se pozemky vykupovat do svého vlastnictví nebo pozemky propachtovávat na co nejdelší dobu, aby bylo možné zajistit těmto pozemkům dlouhodobou péči.

Sdružení Krajina má ve vlastnictví celkem 50,3 ha pozemků, v nájmu a výpůjčce celkem 235,6 ha pozemků. V loňském roce bylo uzavřeno 10 kupních smluv, vykoupeno 3,4 ha, v lokalitách Návesník, Meandry Struhy, Haltýř, Šafrance, Rychtářky, Bahna, Kocanda a Úolíny.

V roce 2019 bylo uzavřeno 5 nových pachtovních smluv na pozemky o celkové výměře 2,6 ha a 12 smluv bylo prodlouženo.

Péče o louky

V roce 2019 bylo ručně pokoseno 168 ha podmáčených luk na 49 lokalitách v okresech Žďár n. S., Chrudim, Havlíčkův Brod, Pelhřimov a Pardubice. Další 11,3 ha luk bylo pokoseno mechanizací.

Ruční kosení je pro podmáčené louky nezbytné, ale je také velmi finančně i fyzicky náročné. Nicméně tyto lokality by mohly důsledkem nedostatku péče zaniknout – zarůst buříní a náletem, druhově chudnout a celkově degradovat. Tím by přišly o ideální podmínky vzácné druhy rostlin i živočichů, které se zde vyskytují. Po letošním a předešlých suchých letech se na loukách nadále zvyšuje tendence k expanzi náletových dřevin a sledujeme také, že některé louky začínají trpět nedostatkem vody.

Na 6 lokalitách byly vyřezány náletové dřeviny, na 1 lokalitě byly ručně obnovené stružky a na 2 lokality byly pomístně ošetřeny asanací drnu. Kromě kosení byl také na 3 lokalitách proveden management pastevní (pastva oveček ve spolupráci s místními farmáři).

Na 3 lokalitách jsme monitorovali vliv asanací drnu na botanickou skladbu luk. Nadále běží monitoring vlivu kosení na botanickou skladbu luk.

Pro PP Šafranice jsme organizovali průzkumy některých skupin živočichů a rostlin a následně jsme zpracovali pro tuto lokalitu, o kterou se dlouhodobě staráme, nový plán péče. Plán péče odborně zašitila Daša Papáčková.

V roce 2019 se do péče o louky zapojilo 34 brigádníků, 17 živnostníků a zemědělců, 4 neziskové organizace a cca 150 dobrovolníků.

Obojživelníci a mravenci

Na podporu rozšíření povědomí veřejnosti o tématu péče o mokřady, podmáčené louky, tůň a život obojživelníků v nich jsme uspořádali dvě akce, botanicko-zoologickou vycházku do PP Šafranice a exkurzi pro děti ze ZŠ Křižánky v přírodní učebně Hliníky u Křižánek. Na obou akcích Petra Doležalová seznamovala veřejnost a děti s obojživelníky a brouky žijícími v tůních a s vzácnou květenou rostoucí na našich loukách. Na Šafrancích vedl botanickou část exkurze Honza Košnar.

Na začátku zimy jsme vypustili a vybagrovali tůň v lokalitě Laguny u Bohdalova, která stále víc zarůstala orobincem, a množství plevelných ryb bylo pro populace obojživelníků ohrožující. Orabinec byl také na několika lokalitách vytrháván ručně.

I v letošním roce jsme pokračovali v péči o zvláště chráněný druh živočicha - mravence lesního (*Formica polyctena*) v přírodní památce Šebeně. Monitoring proběhl na konci léta a byl zakončen celkovou kontrolou Šebeně, kde v letošním roce došlo k velkému napadení kůrovcem a tím pádem k vykácení velkých bloků lesního porostu. Změny v porostech jsme zaznamenali za účelem sledování přesídlování a očekávaného úbytku mravenišť v důsledku kácení. Na většině území přírodní památky však k úbytku počtu mravenišť dochází již nyní.

Sázení stromů

Výsadby stromů patří mezi naše tradiční akce, každý rok se snažíme navrátit krajině alespoň kousek jejího „přírodního“ rázu, obohatit krajinu o novou alej, nový remíz nebo dosadit původní staré výsadby.

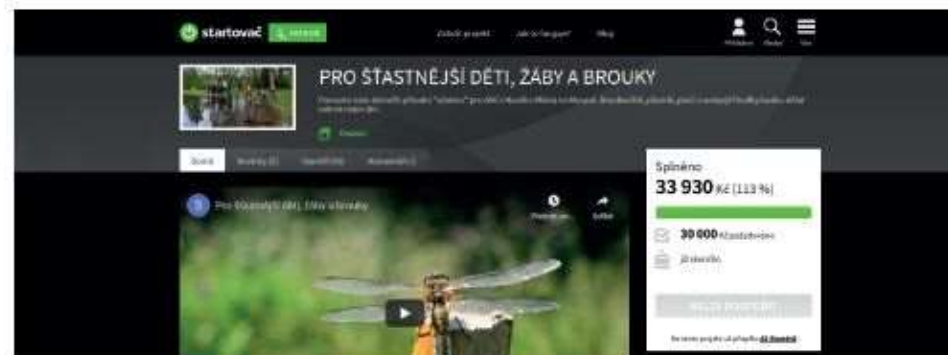
Na začátku listopadu 2019 jsme s pomocí 47 dobrovolníků vysázeli 130 stromů na pastvině za Žďárem nad Sázavou. Jednalo se o 110 dlouhověkových listnatých stromů (javor, lípa, jilm, dub, jeřáb), 20 třešní, a na doplnění remízů i 45 keřů (hloh, trnka, šípek, líska, bez).

Projekty 2019

Přírodní učebna Hrnečnice – rozšíření

Před čtyřmi lety jsme u Nového Města na Moravě v lokalitě zvané Hrnečnice zbudovali přírodní učebnu. Celý tento rok jsme pracovali na jejím rozšíření. Město Nové Město na Moravě nám poskytlo polovinu potřebných finančních prostředků a druhou část jsme se pokusili získat v kampani na Startovači. Byla to naše první taková zkušenost a povedlo se!!! Na podzim roku 2019 v Hrnečnici přibyl jeden nový infopanel a plazník. Realizace dalších prvků, brouko-viště, ptačí a netopýří budky budou instalovány na jaře roku 2020.

Přírodní učebna Šamíkovice – Sněžné

Na jaře jsme byli osloveni starostkou obce Sněžné o pomoc při zvelebení remízku s jezírkem u místní části Šamíkovice. Společně jsme sestavili plán, co s danou lokalitou a na nás bylo vytvoření dvou infopanelů a hmyzího hotelu. Přírodní učebnu jsme otevřeli společně s dětmi ze školy ve Sněžném 25. října.

Pastva

Ve spolupráci s ekologickým farmářem Milanem Daďourkem jsme v roce 2019 rozšířili péči o louky na některých lokalitách o pastvu stádem 26 beranů. Páslo se na třech lokalitách, na loukách částečně podmáčených a na hůře přístupném svazitém pozemku. Jelikož se nám tento způsob péče o louky osvědčil, plánujeme v dalších letech pastvu rozšiřovat na další lokality.

GLS

Již sedmým rokem pokračovala spolupráce se společností GLS. S jejich finanční podporou proběhly výsadby stromořadí, remízů či dosadba sadu. První výsadby probíhaly již v dubnu v Opatově, Ostrově nad Oslavou a u Nového Rychnova na Pelhřimovsku. V říjnu a listopadu pak pokračovaly výsadby na katastrálních územích obcí Ctiboř, Branišov u Jihlavy, Korouhev, Dřevčice, Stroupeč, Sázava, Horní Krupá a Město Žďár. Výsadeb se zúčastnilo celkem 252 lidí, společnými silami se při jedenácti akcích zasadilo celkem 379 stromů. Vysazovány byly převážně ovocné stromy, výjimkou byla ctibořská výsadba, kde se vysazovaly pouze javory a lípy a dále naše výsadba u Žďáru s převahou listnatých dlouhověkých stromů, lip, dubů, javorů či jilmů.

Spolubál

8. listopadu proběhl sedmý ročník Spolubálu, plesu neziskových organizací z novoměstska a v letošním roce nově i ve spolupráci dvou neziskových organizací ze Žďáru nad Sázavou. Tématem k zamyšlení byl Labyrint světa a ráj srdce. Celým večerem provázela hudební skupina The people.

Stopa v krajině

Prodej certifikátů, rukodělných výrobků a zejména triček v rámci stejnojmenné veřejné sbírky v roce 2019 vynesl částku cca 10 000 Kč. Za příspěvek všem děkujeme.

Jak běžel čas ve Sdružení Krajina...

27. 1. 2019 – Sdruženácká běžecká výprava

23. 3. 2019 – Sněm Sdružení Krajina

27. 3. 2019 – Stříhání ovčí

30.3.2019 – Setkání NNO Horní Krupá

24. 5. – 2. 6. 2019 – Výlet do Banátu – Rovensko

7. 6. 2019 – Natáčení s Českou televizí

16. 6. 2019 – náš stánek na Nova Civitas v Novém Městě n M.

8. 6. 2019 – Botanická vycházka PP Šafranice

25. 6. 2019 – školní exkurze ZŠ Křižánky v přírodní učebně Hliníky

28.-29. 6. 2019 – Štursův sad – úklid, tvorba haltýře

červen až září – hlavní „luční“ sezóna – stále v terénu

24.8.2019 – Festival venkovských zahrad Krásné

11. 12. 18. 19. 9. 2019 – Dobrovolníci z ČSOB Pardubice

11. 12., 18., 19. 9. 2019 – Dobrovolníci z ČSOB Pardubice

28. 9. 2019 – Dosečná

28. 9. 2019 – Dny venkova

23. 10. 2019 – Výsadby třešní v sadu na Vříšti – dobrovolnická akce SEDUO

25. 10. 2019 – Přírodní učebna Sněžné – Šamíkovice

9. 11. 2019 – SpoluBál – Labyrint světa a ráj srdce

2. 11. 2019 – Výsadba remízů na pastvině u Žďáru nad Sázavou

19. 11. 2019 – Laguna bagrování

21. 12. 2019 – Vánoční večírek

21. 12. 2019 – Vánoční večírek

Nepřehlédněte

Pokud vás naše činnost zajímá a chtěli byste být pravidelně informováni o chystaných akcích pro veřejnost a dalších aktivitách Sdružení Krajina, můžete se **přihlásit k odběru newsletteru** (na www.sdruzenikrajina.cz). Informace o všech chystaných akcích jsou uveřejňovány na webu Sdružení Krajina v sekci „Aktuality“.

Rádi také **přivítáme do Sdružení nové členy**. Svým členstvím vyjádříte podporu tomu, čím se Sdružení zabývá. Zapojení do praktických akcí je pak již na každém z vás. O členství stačí písemně požádat na adrese Rada Sdružení Krajina, Počítky 2, 591 01 Žďár n. S., nebo e-mailem na info@sdruzenikrajina.cz. Další informace o členství najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „O Sdružení“.

Stále se také můžete stát pravidelným **prispěvatelem Klubu dárců Sdružení Krajina**. Již malou částkou, pravidelně posílanou ve prospěch účtu 2100922271/2010, můžete podpořit praktickou péči o krajinu a naši činnost. Další informace o Klubu dárců najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „Podpořte nás“.

Staňte se patronem lokality

Na přírodně cenných územích, o která se staráme a na kterých se během roku pořád něco děje, nestačíme být u všeho.

Proto hledáme **patrony lokalit**, tedy někoho kdo bude mít čas a chuť:

- občas lokalitu navštívit, prochodit a všimnout si (například kolik letos rozkvetlo orchidejí, jestli se zde nevyvrátil nějaký strom, jestli na louku někdo nevyjíždí a nedělá tam „koleje“, jestli nejsou na lokalitě odpadky, a podobně)
- dát nám zprávu o tom co vypořezoval, poslat fotku nebo nápady na zlepšení péče o lokalitu
- občas na lokalitě něco udělat (vyčistit stružku, natřít infopanel, pověsit ptačí budku)

Nabízíme:

- seznámení s lokalitou
- zájem o postřehy a náměty (po domluvě je možno společně usilovat o jejich realizaci)
- zapojení do činnosti pozemkového spolku, možnost ovlivnit dění na lokalitě a dobrý pocit z pomoci krásnému kousku přírody
- možnost potkat se s podobně naladěnými lidmi
- úhradu materiálových nákladů spojených s realizací dohodnutých aktivit (např. barvy na nátěr infotabulí, materiál na výrobu ptačích budek, pytle na sběr odpadků, ochranné pomůcky)

Máte-li chuť přiložit ruku k dílu, neváhejte nás kontaktovat!

Finanční zpráva za rok 2019

Sdružení Krajina Výsledovka (tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem	264
z toho PHM	108
Služby celkem	2597
z toho: opravy a udržování	190
poštovné, telefon a internet	37
nájemné pozemky	140
služby spojené s kosením luk	1876
ostatní	354
Mzdové náklady (zaměstnanci + brigádníci)	1010
Zákonné sociální pojištění a soc. náklady	281
Daně a poplatky celkem	33
Ostatní náklady celkem	18
Odpisy, prodaný majet., tvorba rezerv a oprav položek celkem	119
Poskytnuté příspěvky celkem	2
Daň z příjmů celkem	0
NÁKLADY CELKEM	4324

Náklady	Hlavní činnost
Provozní dotace	1006
Přijaté příspěvky	2473
Tržby za vlastní výkony a zboží	881
Ostatní výnosy	102
VÝNOSY CELKEM	4462

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním	138
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	138

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

MŽP – PPK – ruční kosení luk	38
AOPK ČR – RP Správa CHKO Žďárské vrchy – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	1949
AOPK ČR – RP Východní Čechy, Odd. Správa CHKO Železné hory – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	93
Krajský úřad Kraje Vysočí – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	223
SZIF	962
Veřejná sbírka	10
Město Nové Město na Moravě	30

Rozvaha (tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
Dlouhodobý majetek celkem	3916	4296
Dlouhodobý nehm. majetek celkem	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	4408	4907
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
Oprávk. k dlouh. majetku celkem	-492	-611
Krátkodobý majetek celkem	2511	2363
Zásoby celkem	0	0
Pohledávky celkem	836	693
Krátkodobý finanční majetek celkem	1488	1382
Jiná aktiva celkem	187	288
AKTIVA CELKEM	6427	6659

Pasiva	Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
Vlastní zdroje celkem	6329	6468
Jmění celkem	106	106
Výsledek hospodaření celkem	6223	6362
Cizí zdroje celkem	98	191
Rezervy celkem	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	0	0
Krátkodobé závazky celkem	73	174
Jiná pasiva celkem	25	17
PASIVA CELKEM	6427	6659

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Výsledovka (tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem (materiál, vybavení, PHM atp.)	44
Služby celkem	853
Osobní náklady celkem	1084
Daně a poplatky celkem	0
Ostatní náklady celkem	2
NÁKLADY CELKEM	1983

Výnosy	Hlavní činnost
Tržby za vlastní výkony celkem	240
Ostatní výnosy celkem	0
Provozní dotace celkem	1345
Přijaté příspěvky celkem	615
VÝNOSY CELKEM	2200
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před i po zdanění	217

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

SZIF	1344
Krajský úřad Kraje Vysočina – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	443
AOPK ČR – RP Správa CHKO Žďárské vrchy – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	150

Rozvaha (tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
Krátkodobý majetek celkem	2260	2609
Pohledávky celkem	1171	1181
Krátkodobý finanční majetek celkem	1089	1411
Jiná aktiva celkem	0	17
AKTIVA CELKEM	2260	2609

Pasiva	Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
Výsledek hospodaření celkem	2130	2347
Cizí zdroje celkem	130	262
Krátkodobé závazky celkem	69	62
Jiná pasiva celkem	61	200
PASIVA CELKEM	2260	2609

Poděkování

Děkujeme všem, kteří nám v roce 2019 pomáhali, a to jak našim členům a příznivcům, tak i zaměstnancům, spolupracovníkům, brigádníkům, dobrovolníkům a také dárcům. Vypisování všech jmen by nám zabralo nespočet času, protože těch, co nám pomohli, bylo také nespočet a to nás velice těší. Bez vaší pomoci by jsme nebyli tam, kde jsme dnes. Ať už jste nám pomohli s úplnou maličkostí nebo s něčím větším, velmi si vaší pomoci vážíme a děkujeme vám za ni.

Děkujeme i vlastníkům lučních pozemků, kteří nám pronajali či prodali svůj pozemek, čímž nám umožnili dlouhodobě o něj pečovat.

Dále pak děkujeme za finanční podporu našich aktivit následujícím institucím: ADPK ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy, ADPK ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy, Státní zemědělský intervenční fond, Krajský úřad Kraje Vysočina, Krajský úřad Pardubického kraje, Ministerstvo životního prostředí ČR.

Děkujeme za finanční podporu městu Nové Město na Moravě a jedné novoměstské firmě, která nechce být jmenovaná.

Děkujeme všem, kteří přispěli do veřejné sbírky Stopa v krajině, ať už zakoupením certifikátu, či jiným způsobem popsaným ve webové sekci „Podpořte nás“, a těm, kteří pravidelně přispívají na naši činnost v rámci Klubu dárců.

Děkujeme!

